

Program wychowawczo-profilaktyczny
Szkoły Podstawowej im. por. Zbigniewa Twardego ps. „Trzask”
w Rudzie – Hucie
na lata 2021-2026

„Trzeba dzieciom dać serce, piękno i uśmiech, aby nauczyły się kochać ludzi i wszystko co je otacza”.

Maria Kownacka

MISJA SZKOŁY

Uczniowie naszej szkoły mają możliwość rozwoju we wszystkich sferach osobowości. Przygotowują się do wypełniania obowiązków rodzinnych i społecznych w oparciu o zasady solidarności, demokracji, tolerancji i sprawiedliwości. Wartościami nadrzędnymi przyjętymi w szkole są szacunek dla drugiego człowieka, odpowiedzialność za siebie i innych oraz tworzenie wspólnoty uczniów, nauczycieli i rodziców. Wysoki priorytet ma także profilaktyka i działania pomocowe na rzecz wsparcia psychicznego uczniów w trakcie i po wygaśnięciu pandemii COVID-19.

WIZJA SZKOŁY

Jesteśmy publiczną szkołą podstawową działającą na rzecz kształcenia i wychowania dzieci.

Zgodnie z tym, nasz główny cel to kształcenie i wychowanie w duchu **DOBRA, PIĘKNA I PRAWDY**.

Jesteśmy bezpieczną i przyjazną dla uczniów szkołą, w której:

- wyrównujemy szanse edukacyjne poprzez indywidualizację procesu nauczania i wychowania;
- stosujemy skuteczne metody pracy dydaktycznej z wykorzystaniem ich różnorodnych form (metody aktywne, projekty, eksperymenty);
- zapewniamy wszechstronny rozwój ucznia pełnosprawnego i niepełnosprawnego;
- wspieramy uczniów w rozpoznawaniu predyspozycji i określaniu drogi ich dalszej edukacji;
- kształtujemy pozytywne postawy społeczne i przygotowujemy uczniów do pełnienia różnych ról społecznych;
- tworzymy życzliwy i przyjazny klimat;
- zapewniamy uczniom poczucie bezpieczeństwa fizycznego i psychicznego;

SYLWETKA ABSOLWENTA

Dążeniem naszej szkoły jest przygotowanie uczniów do efektywnego funkcjonowania w życiu społecznym oraz podejmowania samodzielnych decyzji w poczuciu odpowiedzialności za własny rozwój. Uczeń kończący szkołę, posiada następujące cechy:

- kieruje się w codziennym życiu zasadami etyki i moralności,
- zna i stosuje zasady dobrych obyczajów i kultury bycia,
- szanuje siebie i innych, jest odpowiedzialny za siebie i innych,
- prezentuje aktywną postawę w promowaniu dbałości o środowisko naturalne,
- zna historię i kulturę własnego narodu i regionu oraz tradycje szkoły,

- przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny życia, a także ochrony przed chorobami zakaźnymi (np. COVID-19),
- zna i rozumie zasady współżycia społecznego,
- jest tolerancyjny,
- korzysta z różnych źródeł wiedzy i informacji, racjonalnie wykorzystuje narzędzia i technologie informatyczne,
- jest ambitny, kreatywny, odważny, samodzielny,
- posiada wiedzę na temat współczesnych zagrożeń społecznych i cywilizacyjnych, podejmuje odpowiedzialne decyzje w trosce o bezpieczeństwo własne i innych,
- zna zasady ochrony zdrowia psychicznego (w tym w sytuacji kryzysowej wywołanej epidemią COVID-19) oraz czynniki chroniące przed zagrożeniami wynikającymi z długotrwałej izolacji społecznej i reżimu sanitarnego),
- rozumie związek między pogorszeniem się stanu zdrowia psychicznego a podejmowaniem zachowań ryzykownych i problemów z tym związanych (np. stosowanie substancji psychoaktywnych, przemocy, uzależnień behawioralnych),
- szanuje potrzeby innych i jest chętny do niesienia pomocy,
- jest odporny na niepowodzenia,
- integruje się z rówieśnikami i prawidłowo funkcjonuje w zespole,
- inne (ważne z perspektywy przyjętych wartości oraz celów wychowawczych i profilaktycznych szkoły).

ZAŁOŻENIA OGÓLNE PROGRAMU

Program wychowawczo – profilaktyczny opracowano na podstawie analizy dokumentacji wychowawców diagnozy potrzeb uczniów, ankiety przeprowadzonej wśród uczniów, sprawozdań zespołów wychowawczych, pedagoga szkolnego, psychologa szkolnego pielęgniarki szkolnej wniosków i rekomendacji wpływających z realizacji programu wychowawczego i profilaktycznego szkoły w latach 2018-2021.

Rok szkolny 2021/2022 to szczególny czas dbania o bezpieczeństwo własne i innych. Pandemia Covid-19 wymaga od uczniów, rodziców i pracowników szkoły zadbania o przestrzeganie procedur bezpieczeństwa. To również dobry czas na naukę, że jesteśmy za siebie odpowiedzialni. Nie tylko chodzi tu o nasze zdrowie , ale również wszelkie zachowania społeczne w szkole i poza nią. Zadaniem dla wszystkich realizujących program profilaktyczno- wychowawczy będzie umiejętne motywowanie się do systematycznej pracy niezależnej od jej formy.

W wyniku analizy wymienionych dokumentów w programie wychowawczo-profilaktycznym na lata 2021– 2026 zawarto działania zmierzające do poprawy istniejącego stanu, tj.:

- samooceny uczniów,
- zachowania uczniów na zajęciach lekcyjnych, dodatkowych, pozalekcyjnych oraz przerwach

śródekcyjnych z zaakcentowaniem tego, że nie należy używać wulgaryzmów w kontaktach z rówieśnikami, należy dbać o kulturę swoich wypowiedzi i brać odpowiedzialność za swoje słowa,

- prawidłowych relacji w klasie i szkole poprzez wspólnie podejmowane działania na ich rzecz,
- proponowania różnych form spędzania czasu wolnego w domu i w szkole z kształtowaniem w uczniach poczucia własnej wartości poprzez wskazywanie im korzyści z osiągnięcia celów,
- umiejętności kontroli własnych emocji,
- świadomości uczniów w zakresie środków i zachowań uzależniających,
- jakości wypełniania podstawowych obowiązków: rodzice- mądre pomaganie dziecku, uczniowie – wzmocnienia w formie podkreślania znaczenia nauki i pracy.

Program wychowawczo-profilaktyczny został opracowany na podstawie obowiązujących aktów prawnych, uwzględnia podstawowe kierunki polityki oświatowej państwa – wychowanie do wartości, ma na celu wspieranie rozwoju dziecka na pierwszym i kolejnych etapach edukacyjnych, zapewnienie bezpieczeństwa dziecka w szerokim zakresie, rozwijanie uzdolnień i zainteresowań dzieci, promowanie zdrowego stylu życia.

Nasza szkoła nosi imię por. Zbigniewa Twardego ps. „Trzask”. Był on dowódcą batalionu 27 Wołyńskiej Dywizji Piechoty Armii Krajowej. Osoba patrona jest zobowiązująca dla każdej instytucji, która nosi jego miano. Pragniemy, aby tak było również w naszym przypadku. Chcielibyśmy, aby w naszej pracy uwzględnione były następujące wątki związane z osobą patrona:

- patriotyzm i umiłowanie ojczyzny,
- odwaga w walce w obronie ojczyzny,
- poszanowanie symboli narodowych,
- koleżeństwo i przyjaźń,
- poświęcenie i chęć niesienia bezinteresownej pomocy innym.

Powinnością wszystkich pracowników jest stworzenie uczniom i sobie samym takich warunków przyjaznej pracy, aby panowała tu oparta na zrozumieniu, poszanowaniu i tolerancji atmosfera. W tym hasle zawiera się kolejny priorytet – dążenie do wszechstronnego rozwoju osobowego ucznia poprzez rozbudzanie zainteresowania światem, kształcenie umiejętności samodzielnego rozwiązywania problemów, wspieranie w przygotowaniu do uczestnictwa w życiu rodzinnym, zawodowym, kulturalnym. Zgodnie z przyjętymi przez nas zasadami:

1. Uważamy, że człowiek jest najwyższą wartością.
2. Każdy członek szkolnej społeczności ma prawa i obowiązki.
3. Szanujemy odmiennosc poglądów, opinii i religii.
4. Dbamy o rozwój intelektualny, psychiczny, społeczny, zdrowotny i etyczny.
5. Popieramy wszelkie działania oparte na zasadach partnerskich.
6. Stopniowo przygotowujemy do samokształcenia i samowychowania, kultywujemy tradycje regionu i kraju.
7. Dbamy o bezpieczeństwo i zdrowie własne i innych osób.
8. Zapobiegamy dyskryminacji i udzielamy pomocy potrzebującym.

Podstawa prawna:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. z 1997 r. nr 78, poz. 483 ze zm.).
- Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989 r. (Dz.U. z 1991 r. nr 120, poz. 526).
- Ustawa z 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (tekst jedn.: Dz.U. z 2019 r. poz. 2215 ze zm.).
- Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn.: Dz.U. z 2020 r. poz. 1327 ze zm.).
- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (tekst jedn.: Dz.U. z 2021 r. poz. 1082).
- Ustawa z 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. Dz.U. z 2016 r. poz. 487 ze zm.).
- Ustawa z 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jedn.: Dz.U. z 2019 r. poz. 852 ze zm.).
- Ustawa z 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (tekst jedn.: Dz.U. z 2018 r. poz. 1446 ze zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2020 r. poz. 1449).
- Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2021/2022.
- „Wytyczne MEiN, MZ i GIS dla szkół podstawowych i ponadpodstawowych – tryb pełny stacjonarny” - zbiór zaleceń uwzględniający sytuację epidemiologiczną, w tym dotyczących pomocy psychologicznej w sytuacji kryzysowej wywołanej pandemią COVID-19.
- Statut Publicznej Ośmioletniej Szkoły Podstawowej Im. Por. Zbigniewa Twardego Ps. „Trzask” w Rudzie – Hucie.

Ponadto wykorzystano:

- Raport Instytutu Profilaktyki Zintegrowanej „Jak wspierać uczniów po roku epidemii? Wyzwania i rekomendacje dla wychowania, profilaktyki i zdrowia psychicznego” – sporządzony na zlecenie MEiN (oparty na wynikach badań wśród uczniów, rodziców, nauczycieli w okresie kwiecień 2020 – styczeń 2021).

CEL OGÓLNY

Najważniejszym celem wychowawczym szkoły, zgodnie z nową definicją wychowania jest:

„Wspieranie dziecka w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze biologicznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej. Powinno być ono wzmacniane i uzupełniane przez działania z zakresu profilaktyki dzieci i młodzieży, tak aby w przyszłości mogło wypełniać obowiązki rodzinne i obywatelskie w oparciu o zasady solidarności, demokracji, tolerancji, sprawiedliwości i wolności”.

Działalność wychowawcza w szkole i placówce polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganie ucznia i wychowanka w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

- 1) **fizycznej** – ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia i wychowanka wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowanie zachowań prozdrowotnych, w tym w zakresie przeciwdziałania rozprzestrzenianiu się epidemii COVID-19,
- 2) **psychicznej** – ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności, odporności na uzależnienia oraz ukształtowanie postaw sprzyjających rozwijaniu własnego potencjału, kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi uczniów, zdrowiu i dobrej kondycji psychicznej, poszerzanie kompetencji i świadomości znaczenia wsparcia w sytuacji kryzysowej osób z najbliższego otoczenia uczniów (rodziców, nauczycieli i wychowawców, specjalistów w zakresie pomocy psychologiczno-pedagogicznej, rówieśników),
- 3) **społecznej** – ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz dokonywania wyborów, a także doskonaleniu umiejętności wypełniania ról społecznych, kreowanie postaw pro społecznych w sytuacji kryzysowej (np. epidemia COVID-19),
- 4) **aksjologicznej** – ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia, rozwijanie poczucia odpowiedzialności społecznej w sytuacjach kryzysowych zagrażających całemu społeczeństwu (np. rozprzestrzenianie się epidemii COVID-19).

CELE SZCZEGÓŁOWE

Działalność wychowawcza obejmuje w szczególności:

- 1) współdziałanie całej społeczności szkoły na rzecz kształtowania u uczniów wiedzy, umiejętności i postaw określonych w sylwetce absolwenta,
- 2) kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie i odpowiedzialność za własny rozwój należą do jednych z najważniejszych wartości w życiu, a decyzje w tym zakresie podejmowane są w poczuciu odpowiedzialności za siebie i innych,
- 3) współpracę z rodzicami lub opiekunami uczniów w celu budowania spójnego systemu wartości oraz kształtowania postaw prozdrowotnych i promowania zdrowego stylu życia oraz zachowań proekologicznych,
- 4) wzmacnianie wśród uczniów i wychowanków więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną,
- 5) kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole lub placówce, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, wychowanków i wychowawców, a także nauczycieli, wychowawców i rodziców lub opiekunów, w tym wzmacnianie więzi z rówieśnikami oraz nauczycielami i wychowawcami,

- 6) doskonalenie umiejętności nauczycieli i wychowawców w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami oraz ich rodzicami lub opiekunami oraz warsztatowej pracy z grupą uczniów,
- 7) wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli i wychowawców oraz rodziców lub opiekunów,
- 8) kształtowanie u uczniów postaw prospołecznych, w tym poprzez możliwość udziału w działaniach z zakresu wolontariatu, sprzyjających aktywnemu uczestnictwu uczniów w życiu społecznym,
- 9) przygotowanie uczniów do aktywnego uczestnictwa w kulturze i sztuce narodowej i światowej,
- 10) wspieranie edukacji rówieśniczej i programów rówieśniczych mających na celu modelowanie postaw prozdrowotnych i prospołecznych,
- 11) wykształcenie u uczniów, nauczycieli i rodziców postrzegania sytuacji kryzysowych jako szansy na „zmianę” mogącą przynieść trwałe wartości, np. umiejętność zapobiegania bezradności będącej początkiem pogorszenia kondycji psychicznej człowieka i jej negatywnych skutków (*patrz: Raport Instytutu Profilaktyki Zintegrowanej „Jak wspierać uczniów po roku epidemii? Wyzwania i rekomendacje dla wychowania, profilaktyki i zdrowia psychicznego”*).

Działalność edukacyjna w szkole polega na stałym poszerzaniu i ugruntowywaniu wiedzy i umiejętności u uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców z zakresu promocji zdrowia i zdrowego stylu życia.

Działalność edukacyjna obejmuje w szczególności:

- 1) poszerzenie wiedzy rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, a także suplementów diety i leków w celach innych niż medyczne oraz postępowania w tego typu przypadkach,
- 2) rozwijanie i wzmacnianie umiejętności psychologicznych i społecznych uczniów,
- 3) doskonalenie kompetencji nauczycieli, wychowawców, rodziców w zakresie profilaktyki oraz rozpoznawania wczesnych symptomów depresji u dzieci i starszej młodzieży,
- 4) poszerzanie wiedzy uczniów, nauczycieli, rodziców na temat wpływu sytuacji kryzysowej (np. wywołanej pandemią COVID-19) na funkcjonowanie każdego człowieka oraz możliwości uzyskania pomocy w szkole i poza szkołą,
- 5) kształtowanie u uczniów umiejętności życiowych, w szczególności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji,
- 6) kształtowanie krytycznego myślenia i wspomaganie uczniów i wychowanków w konstruktywnym podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych, zagrażających prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu,

- 7) prowadzenie wewnątrzszkolnego doskonalenia kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, oraz podejmowania szkolnej interwencji profilaktycznej,
- 8) doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego,
- 9) doskonalenie kompetencji wychowawczych rodziców związanych z naturalnymi zmianami w rozwoju dziecka i doświadczanymi przez nie trudnościami

Działalność informacyjna w szkole polega na dostarczaniu rzetelnych i aktualnych informacji, dostosowanych do wieku oraz możliwości psychofizycznych odbiorców, na temat zagrożeń i rozwiązywania problemów związanych z używaniem środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, wpływu niskiego poziomu kondycji psychicznej na funkcjonowanie w życiu, skierowanych do uczniów oraz ich rodziców lub opiekunów, a także nauczycieli i wychowawców oraz innych pracowników szkoły.

Działalność informacyjna obejmuje w szczególności:

- 1) dostarczenie aktualnych informacji nauczycielom, wychowawcom i rodzicom lub opiekunom na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych związanych z przeciwdziałaniem używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych i innych zagrożeń cywilizacyjnych, a także działań podejmowanych na rzecz kompensowania negatywnych skutków przedłużającej się epidemii,
- 2) udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów w przypadku używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
- 3) udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów w przypadku obniżonej kondycji psychicznej, depresji, innych problemów psychologicznych i psychiatrycznych,
- 4) przekazanie informacji uczniom i wychowankom, ich rodzicom lub opiekunom oraz nauczycielom i wychowawcom na temat konsekwencji prawnych związanych z naruszeniem przepisów ustawy z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
- 5) informowanie uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów o obowiązujących procedurach postępowania nauczycieli i wychowawców oraz o metodach współpracy szkół i placówek z Policją w sytuacjach zagrożenia narkomanią.

Działalność profilaktyczna w szkole polega na realizowaniu działań z zakresu profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej.

Działalność profilaktyczna obejmuje:

- 1) wspieranie wszystkich uczniów i wychowanków w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczanie zachowań ryzykownych niezależnie od poziomu ryzyka używania przez nich środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
- 2) wspieranie uczniów i wychowanków, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na ryzyko zachowań ryzykownych,
- 3) wspieranie uczniów i wychowanków, u których rozpoznano wczesne objawy używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych lub występowania innych zachowań ryzykownych, które nie zostały zdiagnozowane jako zaburzenia lub choroby wymagające leczenia,
- 4) wspieranie uczniów i wychowanków, u których rozpoznano objawy depresji lub obniżenia kondycji psychicznej, a także prowadzenie działań profilaktycznych wobec wszystkich uczniów szkoły,
- 5) wspieranie rodziców uczniów, u których rozpoznano wczesne objawy używania środków odurzających lub powtarzanie czynności ryzykownych w zakresie możliwych form uzyskania pomocy.

Działania te obejmują w szczególności:

- 1) realizowanie wśród uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych oraz realizowanych celów profilaktycznych,
- 2) przygotowanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, jako alternatywnej pozytywnej formy działalności zaspakajającej ważne potrzeby, w szczególności potrzebę podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności i satysfakcji życiowej,
- 3) kształtowanie i wzmacnianie norm przeciwnych używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych przez uczniów, a także norm przeciwnych podejmowaniu innych zachowań ryzykownych,
- 4) poszerzenie kompetencji osób oddziałujących na uczniów (nauczycieli, rodziców, wychowawców, specjalistów) w zakresie wczesnego rozpoznawania objawów depresji,
- 5) doskonalenie zawodowe nauczycieli i wychowawców w zakresie realizacji szkolnej interwencji profilaktycznej w przypadku podejmowania przez uczniów i wychowanków zachowań ryzykownych,
- 6) włączanie, w razie potrzeby, w indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny, o którym mowa w art. 127 ust. 3 ustawy Prawo oświatowe, działań z zakresu przeciwdziałania używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych.

Wykaz form pomocy wychowawczej i działań profilaktycznych dla uczniów naszej szkoły przedstawia się następująco:

1. Rozpoznawanie warunków życia i nauki oraz spędzania czasu wolnego uczniów poprzez:

- indywidualne rozmowy z uczniami i rodzicami,
- spotkania i konsultacje z rodzicami,
- wywiady środowiskowe,
- współpracę z policją, instytucjami wspierającymi ucznia i jego rodzinę.

2. Przeprowadzanie spotkań wychowawczych dla uczniów i rodziców:

- pogadanki na lekcjach wychowawczych, zajęcia psychoedukacyjne,
- pedagogizacja rodziców,
- spotkania z przedstawicielami organizacji placówek zajmujących się przeciwdziałaniu przemocy.

3. Udzielanie pomocy wychowawczej uczniom zagrożonym niedostosowaniem społecznym i ich rodzinom poprzez:

- współpracę z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Wierzbicy,
- współpracę z wychowawcami klas, nauczycielami przedmiotowymi i innymi pracownikami szkoły,
- organizowanie różnorodnych form zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych skierowanych na rozwijanie umiejętności społecznych,
- organizowanie opieki i pomocy socjalnej (bezpłatne obiady, zbiórka rzeczowa),
- dbanie o realizację obowiązku szkolnego przez ucznia,
- przestrzeganie konwencji praw dziecka.

4. Przeciwdziałanie skrajnym formom niedostosowania społecznego (używki, występki chuligańskie, przemoc i agresja, cyberprzemoc, kradzieże) poprzez:

- realizację lekcji w ramach przedmiotu „wychowanie do życia w rodzinie”
- współpracę z pedagogiem szkolnym, psychologiem szkolnym,
- realizacja programów profilaktycznych w szkole,
- współdziałanie z Komendą Miejską Policji w Chełmie,
- współpracę z rodzicami.

Działania alternatywne adresowane do wszystkich uczniów:

1. Szkolne koło Caritas.
2. Działalność drużyny harcerskiej.
3. Współpraca z Parafią Rzymsko – Katolicką w Rudzie – Hucie.
4. Klub Turystyki Rowerowej PTTK Ruda Team, Chełmski Klub Cyklistów PTTK Chełm, Grupa rowerowa Odnowa Chełm.

5. Gazetka szkolna Skrybus.
6. Współpraca z Biblioteką Publiczną Gminy w Rudzie – Hucie.
7. Współpraca z Gminnym Ośrodkiem Kultury w Rudzie – Hucie.
8. Współpraca z Ochotniczą Strażą Pożarną w Rudzie, Żalinie i Leśniczówce.
10. Samorząd Uczniowski.
11. UKS „Tajfun”, Miejski Klub Sportowy „Cement Gryf” w Chełmie.
12. Współpraca ze środowiskiem 27 Wołyńskiej Dywizji Armii Krajowej.
13. Współpraca z Wojewódzkim Ośrodkiem Ruchu Drogowego w Chełmie.
14. Współpraca z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Rudzie- Hucie.
15. Współpraca z Nadbużańskim Oddziałem Straży Granicznej w Chełmie.
16. Współpraca z Zespołem Lubelskich Parków Krajobrazowych Oddział Terenowy w Chełmie, okręgiem LOP w Chełmie.
17. Współpraca ze Stowarzyszeniem Miłośników Gminy Ruda- Huta.
18. Koło łowieckie „ Szarak” W Chełmie.

PLAN DZIAŁAŃ WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNYCH skierowanych do uczniów i rodziców na lata 2021-2026.

Zadania	Sposób realizacji	Termin	Odpowiedzialni
Sfera fizyczna			
Zapoznanie z podstawowymi zasadami dbałości o zdrowie własne i innych oraz higienę ciała i umysłu. Szczególne zwrócenie uwagi na zalecenia i wytyczne w związku z epidemią COVID-19.	Prowadzenie zajęć z wychowawcą, lekcje wychowania do życia w rodzinie,	cały rok	wychowawcy, nauczyciel wychowania do życia w rodzinie
	Stałe monitorowanie sytuacji zdrowotnej uczniów i ich rodzin w związku z epidemią COVID-19.	cały rok	wszyscy pracownicy szkoły
	Pogadanka na lekcjach przyrody i biologii dotycząca zdrowych nawyków żywieniowych zapobiegających nadwadze oraz chorobom cywilizacyjnym.	według rozkładów zajęć	nauczyciele przedmiotowi
	Realizacja programu „Trzymaj formę”	II semestr roku szkolnego	koordynator i wychowawcy, nauczyciele przedmiotowi
Kształtowanie postawy odpowiedzialności za własne zdrowie, planowanie	Zajęcia z wychowawcą poruszające tematykę aktywności psychoruchowej i jej wpływu na	według rozkładów zajęć z wychowawcą	wychowawcy

racjonalnego i aktywnego spędzania czasu wolnego.	rozwój i zdrowie człowieka.		
	Organizacja imprez szkolnych wynikających z kalendarium z wykorzystaniem różnych form aktywności uczniów.	według kalendarium imprez	pracownicy szkoły, samorząd uczniowski, rodzice
	Obchody Dnia Sportu	czerwiec	nauczyciele wf
	Realizacja programu Bieg po zdrowie, Unplugged, Nie pal przy mnie proszę i Czyste powietrze wokół nas	cały rok	wychowawców klasy 4 i nauczyciele wf
	Uczestnictwo w wycieczkach turystyczno-krajoznawczych i tematycznych.	według kart i harmonogramów wycieczek	wychowawcy klas
Kształtowanie świadomości dotyczącej wykorzystania zainteresowań i uzdolnień jako skutecznego sposobu dbania o zdrowie fizyczne i psychiczne.	Udział uczniów w zajęciach wychowania fizycznego	cały rok	nauczyciele wf
	Udział w zawodach i turniejach sportowych.	według harmonogramu poszczególnych imprez	nauczyciele wf wychowawcy klas uczniowie
	SFERA PSYCHICZNA		
Kształtowanie wytrwałości w działaniu i dążeniu do celu, umiejętności adekwatnego zachowania się w sytuacjach sukcesu i porażki.	Zajęcia z psychologiem lub wychowawcą o tematyce efektywnego uczenia się i dostosowania do różnych sytuacji życiowych (np. egzamin, zawody sportowe itp.)	cały rok	psycholog, pedagog, wychowawcy
Nabywanie podstawowej wiedzy na temat stresu i sposobów radzenia sobie z nim. Przeciwdziałanie depresji.	Zajęcia z psychologiem	według potrzeb	psycholog
Kształtowanie konstruktywnego obrazu własnej osoby, świadomości mocnych stron, akceptacji ograniczeń i niedoskonałości.	Zajęcia z wychowawcą, psychologiem i pedagogiem	cały rok	wychowawcy, psycholog, pedagog
Zapoznanie z podstawowymi zasadami bezpieczeństwa, zdrowia, rozwijanie umiejętności reagowania w sytuacjach kryzysowych, niesienia pomocy poszkodowanym.	Zajęcia z wychowawcą mające na celu zapoznanie uczniów i egzekwowanie regulaminów i zarządzeń obowiązujących w szkole mających na celu zapewnienie uczniom bezpieczeństwa. Zwrócenie szczególnej uwagi na sytuację epidemiologiczną i przestrzeganie zaleceń w tym zakresie.	wrzesień	wychowawcy, pracownicy administracyjni i porządkowi.

	Zajęcia wychowawcze nt. „Bezpieczne ferie”, „Bezpieczne wakacje”	styczeń czerwiec	wychowawcy klas
	Edukacja prozdrowotna na temat chorób nowotworowych.	styczeń, czerwiec	wychowawcy klas, nauczyciele biologii, wdż, pielęgniarka szkolna
	Zapoznanie uczniów i rodziców z procedurami obowiązującymi w szkole w sytuacjach zagrożenia i epidemii koronawirusa. Przeprowadzenie próbnej ewakuacji i alarmu przeciwpożarowego.	wrzesień-październik	wychowawcy, dyrekcja szkoły
	Prowadzenie zajęć z wychowawcą i pielęgniarką na temat zasad udzielania pierwszej pomocy.	cały rok	pielęgniarka szkolna, nauczyciel edb
	Ekspozycja na gazetkach numerów alarmowych oraz informacji o osobach i instytucjach, do których można zwrócić się o pomoc w sytuacjach zagrożenia i kryzysowych.	cały rok	pracownicy administracyjni szkoły
	Prowadzenie zajęć z zakresu profilaktyki zachowań ryzykownych z uwzględnieniem przygotowania do życia w rodzinie i problemów współczesnej młodzieży.	cały rok	psycholog, nauczyciel wdż
Rozwijanie kompetencji cyfrowych przy jednoczesnym uświadamianiu zagrożeń związanych z korzystaniem z technologii informacyjno-komunikacyjnych.	Organizacja Dnia Bezpiecznego Internetu.	luty	nauczyciele informatyki wychowawcy, pedagog
	Zajęcia na temat uzależnienia od cyberprzestrzeni i używania narzędzi multimedialnych	luty marzec	pedagog, psycholog, wychowawcy, informatyk
Kształtowanie świadomości uczniów na temat uzależnień i zagrożeń z nimi związanych.	Zajęcia związane z tematyką uzależnień od substancji psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych.	według planu pracy wychowawcy, pedagoga i psychologa szkolnego.	psycholog, pedagog, wychowawcy, zaproszeni specjaliści
	Zajęcia dla rodziców związane z tematyką uzależnień wśród młodzieży szkolnej.	według harmonogramów spotkań i zebrań z rodzicami.	psycholog, pedagog, wychowawcy

Kształtowanie umiejętności rozwiązywania konfliktów.	Prowadzenie zajęć nt. sposobów skutecznego rozwiązywania konfliktów i współpracy w grupie.	według rozkładów zajęć z wychowawcą i planu pracy psychologa szkolnego.	wychowawcy psycholog
	Spotkanie z mediatorem.	wg potrzeb	psycholog, szkolny rzecznik praw ucznia
sfera społeczna			
Uwrażliwianie na różne obszary ludzkich problemów i potrzeb poprzez krzewienie potrzeby udzielania pomocy – wolontariat.	Akcje charytatywne i wsparcie imprez i inicjatyw fundacji, stowarzyszeń itp. przy udziale Samorządu Uczniowskiego, wychowawców oraz innych nauczycieli.	cały rok	samorząd uczniowski, nauczyciele, wychowawcy
	Działalność organizacji charytatywnych na terenie szkoły np. "Caritas".	cały rok	opiekunowie
Rozwijanie umiejętności komunikacyjnych, autoprezentacji, kompetencji społecznych. Wyrażanie własnych opinii, przekonań i poglądów w sposób szanujący innych.	Prowadzenie zajęć z zakresu komunikacji interpersonalnej	według potrzeb	psycholog
	Wybory samorządów klasowych	wrzesień	wychowawcy
	Kampania wyborcza kandydatów na opiekuna i przewodniczącego SU, demokratyczne wybory.	wrzesień	opiekun samorządu samorząd uczniowski
	Organizacja przez SU różnych wydarzeń na terenie szkoły np. konkursów i imprez.	cały rok	samorząd uczniowski opiekun su
	Zajęcia nt. sztuki autoprezentacji i przygotowania do rozmowy.	cały rok	doradca zawodowy
Odpowiedzialne budowanie relacji koleżeńskich, stosowanie się do obowiązujących reguł.	Zajęcia integrujące członków zespołu klasowego i prowadzone przez wychowawcę lub pedagoga	i semestr	wychowawcy, pedagog
	Zajęcia z wychowawcą i rodzicami nt. aktów prawnych obowiązujących w szkole.	wrzesień - październik	wychowawcy
Inspirowanie do aktywności twórczej i twórczego myślenia. Samorealizacja poprzez twórcze działanie. Kształtowanie postawy przedsiębiorczości.	Propozycje funkcjonowania kół zainteresowań.	cały rok według potrzeb	opiekunowie kół zainteresowań
	Aktywny udział w uroczystościach szkolnych i konkursach	cały rok	nauczyciele wg harmonogramu
	Zajęcia i warsztaty kształtujące twórcze myślenie, kreatywność i inicjatywę uczniów prowadzone przez wychowawców i pedagoga	cały rok	wychowawcy, pedagog

	szkolnego.		
Upowszechnianie wiedzy proekologicznej oraz kształtowanie właściwych postaw wobec zagrożeń środowiska.	Prowadzenie lekcji dotyczących przyczyn i skutków degradacji środowiska oraz sposobów jego ochrony.	według rozkładów zajęć	nauczyciele biologii
	Udział w światowych akcjach ekologicznych np. sprzątanie świata i Dzień Ziemi.	według kalendarza	wychowawcy i nauczyciele przedmiotowi
Doradztwo zawodowe – kształtowanie postawy świadomego wyboru ścieżki edukacyjno – zawodowej i planowanie kariery.	Zajęcia o tematyce związanej z wyborem ścieżki edukacyjno-zawodowej w oparciu o predyspozycje i zainteresowania uczniów.	cały rok	szkolny doradca zawodowy, wychowawcy
strefa aksjologiczna			
Kształtowanie pozytywnego stosunku do procesu kształcenia.	Pogadanki z wychowawcą, nauczycielami na temat sfery motywacyjnej, inspirowanie do osiągania sukcesów i przygotowanie do radzenia sobie z niepowodzeniami.	cały rok	wychowawcy, nauczyciele
	Organizowanie pomocy uczniom z trudnościami w nauce w oparciu o diagnozę oraz analizę orzeczeń i opinii z Poradni Psychologiczno – Pedagogicznych.	cały rok według potrzeb	dyrekcja, pedagog, psycholog, wychowawcy, nauczyciele
	Organizacja wyjazdów uczniów na zajęcia/wykłady/warsztaty organizowane przez ośrodki naukowe/uczelnie wyższe.	cały rok według potrzeb	wychowawcy, nauczyciele przedmiotowi
Kształtowanie potrzeby uczestnictwa w kulturze.	Organizowanie imprez o tematyce ukulturalniającej, wyjazdów do kina, teatru, domów kultury. Wycieczki dostosowane do zapotrzebowania poszczególnych klas.	cały rok według potrzeb według harmonogramów i kart wycieczek.	wychowawcy, nauczyciele
Wychowanie do wartości - kształtowanie postaw wyrażających szacunek do symboli i tradycji narodowych oraz tradycji związanych z rodziną, szkołą i społecznością lokalną.	Prowadzenie zajęć o tematyce patriotycznej na lekcjach języka polskiego, wiedzy o społeczeństwie, historii, zajęć z wychowawcą. Upamiętnienie ważnych rocznic i świąt narodowych.	cały rok według kalendarza	wychowawcy, nauczyciele wymienionych przedmiotów
	Organizacja, imprez, uroczystości i psotkań związanych z tradycjami narodowymi, lokalnymi i rodzinnymi.	wg kalendarza	pracownicy szkoły, samorząd uczniowski, rodzice

	Organizacja konkursów.	patriotycznych	według kalendarza	nauczyciele przedmiotowi
--	------------------------	----------------	-------------------	--------------------------

Proponowana tematyka godzin wychowawczych

Klasa IV

Wrzesień

1. Bezpieczeństwo w szkole, w domu i na ulicy.
2. Kto może mi pomóc, gdy źle czuję się w szkole?

Październik

1. Moje sukcesy – podniesienie własnej wartości.
2. Kiedy ludzie nie chorują ? Zdrowi ludzie – chcę się od nich uczyć.

Listopad

1. Prawa i obowiązki ucznia.
2. Co to jest nałóg?

Grudzień

1. Co skłania ludzi do pokonywania przeszkód?
2. Więzi rodzinne – rola dziecka w rodzinie.

Styczeń

1. Przyjaciel – dobre lekarstwo na samotność.
2. Jak skutecznie odmawiać, gdy ktoś nakłania nas do zrobienia czegoś złego?

Luty

1. Dobre i złe słowa w naszej mowie?
2. Jak pokonać trudności w nauce?

Marzec

1. Poznajemy dobre i złe nawyki żywieniowe.
2. Kształtowanie poczucia własnej wartości - w wielu rzeczach jestem bardzo dobry.

Kwiecień

1. Co to znaczy być dobrym kolegą?
2. Czy nasza klasa jest zgrana?

Maj

1. Chwila refleksji na temat mamy.
2. Dzieci w innych częściach świata.

Czerwiec

1. Jak pomagam swoim rodzicom?
2. Będę turystą.

Klasa V

Wrzesień

1. Ja i moja rodzina. Moje miejsce w rodzinie. Jakie mam prawa a jakie obowiązki?
2. Zachowanie na terenie szkoły – zasady bezpieczeństwa podczas nauki i zabawy.

Październik

1. Kultura osobista i jej wpływ na zachowanie się w różnych okolicznościach.
2. Sposoby pracy nad swoim charakterem.

Listopad

1. Higiena osobista – dlaczego musimy jej przestrzegać?

2. „Spieszmy się kochać ludzi - tak szybko odchodzą”

Grudzień

1. Muszę czy chcę się uczyć? Jak pokonać trudności w nauce szkolnej?
2. Co to są emocje?

Styczeń

1. Czy wiesz co jesz? Zasady zdrowej i zbilansowanej diety.
2. Czy znam swoją okolicę?

Luty

1. Zagrożenia płynące z Internetu – zwrócenie uwagi na niebezpieczne aspekty Internetu.
2. Jestem wyjątkowy! – kształtowanie pozytywnej samooceny.

Marzec

1. Moje hobby – pożyteczne i ciekawe zainteresowania.
2. Problem agresji wśród młodzieży w szkole.

Kwiecień

1. Pozytywne i negatywne cechy klasy. Rozwiązywanie konfliktów.
2. Prawa i obowiązki dziecka.

Maj

1. Sposoby niesienia pomocy osobom potrzebującym.
2. Pozytywne i negatywne cechy klasy. Rozwiązywanie konfliktów.

Czerwiec

1. Podsumowanie pracy samorządu klasowego. Oceniamy swoje zachowanie.
2. Kodeks bezpiecznych wakacji.

Klasa VI

Wrzesień

1. Kultura osobista i kultura słowa na co dzień.
2. Co to znaczy być szczęśliwym człowiekiem? – ukazywanie znaczenia prawa każdego człowieka do szczęścia, chęć uczenia się optymizmu.

Październik

1. Nałogi, nawyki – NIE! Zdrowy styl życia – TAK! – wskazywanie przyczyn i skutków nałogów.
2. Czym jest praca dla człowieka na podstawie zawodu nauczyciela – ukierunkowanie uczniów na rozwój własnego hobby i wybór zawodu zgodnego z zainteresowaniami.

Listopad

1. Dobre słowo leczy smutek – zwrócenie uwagi na właściwe odnoszenie się do innych, okazywanie serdeczności i wsparcia.
2. Czy warto mieć hobby? – szukanie sposobu na przyjemne spędzenie wolnego czasu.

Grudzień

1. Czy czuję się bezpieczny w szkole?
2. Mój szacunek do pracy rodziców i opiekunów.

Styczeń

1. Człowiek i przyroda – wrogowie czy przyjaciele? – wskazywanie na potrzebę i konieczność zgodnego współżycia człowieka z przyrodą.
2. Ważne słowa: tolerancja i akceptacja.

Luty

1. Internetowi przyjaciele? – moje bezpieczeństwo w sieci.

2. Dla Rodziców chcę być najlepszy – a dla siebie jaki?

Marzec

1. Z prądem za wszelką cenę? – presja grupy rówieśniczej.
2. Przecież to nie ja! – dlaczego trzeba umieć ponosić konsekwencje.

Kwiecień

1. Siła rozmowy – zamień gniew i kłótnie w dialog.
2. Promocja zdrowia w wykorzystaniu czasu wolnego.

Maj

1. Jak powinna wyglądać szczęśliwa rodzina?
2. Kieszonkowe kominy, – czyli rzecz o paleniu papierosów.

Czerwiec

1. Wakacje!!!! Bezpieczeństwo w czasie letniego wypoczynku.

Klasa VII

Wrzesień

1. Poznajemy prawo i dokumenty szkolne.
2. Przyczyny i skutki wagarów. Dlaczego warto się uczyć?

Październik

1. Spotkania towarzyskie w wirtualnym świecie – konsekwencje działania w sieci.
2. Cyberprzemoc, skutki prawne.

Listopad

1. Jak nie stać się ofiarą i sprawcą przestępstwa. Wybrane zagadnienia prawa.
2. Umiejętne radzenie sobie w sytuacjach trudnych.

Grudzień

1. Zdrowy styl życia – moda czy potrzeba?
2. Rodzina moja ostoja.

Styczeń

1. Rola wykształcenia we współczesnym świecie.
2. Rozpoznawanie zagrożeń cywilizacyjnych (uzależnienia, sekty, subkultury, choroby) i manipulacji polityczno - gospodarczych (rasizm, nietolerancja, terroryzm, rozpad więzi rodzinnych, brak ideałów, nachalna reklama itp.).

Luty

1. Jak umiejętnie poszukiwać informacji.
2. Ludzie i sytuacje – zasada lojalności w grupie.

Marzec

1. Zawód o jakim marzę.
2. Rodzina i ja – konflikty pokoleń.

Kwiecień

1. Niepowodzenia to porażki czy kolejne etapy w drodze do celu?
2. Koleżeństwo, przyjaźń , miłość – różnice.

Maj

1. Źródła zagrożeń dla zdrowia i życia współczesnego człowieka.
2. Zdrowe odżywianie się – anoreksja, bulimia. Akceptacja obrazu własnego ciała.

Czerwiec

1. Ocena i samoocena zachowania.
2. Skutki uzależnień i nałogów – wakacyjne zagrożenia

Klasa VIII

Wrzesień

1. Czym się kierować w wyborze zawodu?
2. Dlaczego aktywność uczniów jest cenna? Jak wyzwolić zaangażowanie w zespole?

Październik

1. Kształtowanie umiejętności bezpiecznego korzystania z komputera i Internetu.
2. Savoir vivre. Zasady dobrego zachowania.

Listopad

1. Co to znaczy być szczęśliwym człowiekiem?
2. Choroby XXI wieku, jak ich uniknąć?

Grudzień

1. Marzenia- jak je realizować?
2. Praca i obowiązki członków rodziny.

Styczeń

1. Rola autorytetu w życiu człowieka.

Luty

1. Radzenie sobie z własną i cudzą agresją.
2. Poznajemy i akceptujemy prawa człowieka.

Marzec

1. W jaki sposób dbam o higienę ciała i umysłu?
2. Rola używek w radzeniu sobie z trudnościami i nawiązywaniem kontaktów.

Kwiecień

1. Egzamin ósmoklasisty – co warto wiedzieć? Jak dobrze przygotować się do egzaminów?

Maj

1. Jak spędzam wolny czas?
2. Wpływ reklam i środków masowego przekazu na dokonywanie wyborów.

Czerwiec

1. Moje zainteresowania, a mój zawód. Określanie predyspozycji zawodowych uczniów.
2. Jak bezpiecznie spędzić wakacje?

MONITORING i EWALUACJA

Program wychowawczo – profilaktyczny będzie podlegał ewaluacji, a sformułowane w niej wnioski posłużą do zmian w programie.

Ewaluacja będzie przeprowadzona na podstawie:

1. Analizy dokumentacji szkolnej.
2. Badań dotyczących sytuacji wychowawczej w szkole na podstawie wyników nauczania, frekwencji i zachowania uczniów.
3. Przeprowadzonych ankiet i kwestionariuszy wśród uczniów, rodziców i nauczycieli.
4. Rozmów z rodzicami i uczniami.

Ewaluację wyników należy przeprowadzić pod koniec każdego roku szkolnego w razie potrzeb i opracować wnioski do pracy na następny rok szkolny. Za realizację Programu Wychowawczo-Profilaktycznego szkoły odpowiedzialni są wszyscy pracownicy szkoły. Dyrektor szkoły czuwa nad prawidłowością jego realizacji. Program Wychowawczo-Profilaktyczny Szkoły Podstawowej w Rudzie-Hucie jest otwarty, może być modyfikowany w trakcie realizacji.

Opracował zespół w składzie:

Katarzyna Lipiak
Sylwia Kalińska
Agnieszka Walczuk
Agnieszka Polak
Dorota Sawicka
Bożena Nowosad
Magdalena Gałus
Małgorzata Suchań
Agnieszka Dąbska